

Załącznik do Uchwały
Rady Gminy Ostrowice
z dnia 31 sierpnia 2011r.

*PROGRAM USUWANIA
AZBESTU I WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH
AZBEST Z TERENU
GMINY OSTROWICE*

na lata 2011-2032

Ostrowice, sierpień 2011r.

SPIS TREŚCI:

SPIS TREŚCI.....	2
1. WPROWADZENIE	3
2. PRAWNE ASPEKTY UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.....	4
2.1. <i>Ustawy.....</i>	4
2.2. <i>Rozporządzenia.. ..</i>	5
3. CEL I ZADANIA PROGRAMU	7
4. PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR OBJĘTY PROGRAMEM	7
5. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU, WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ORAZ OPIS ICH SZKODLIWEGO DZIAŁANIA	11
5.1. <i>Azbest - właściwości i zastosowanie</i>	11
5.2. <i>Klasyfikacja wyrobów azbestowych</i>	13
5.3. <i>Szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie</i>	15
5.4. <i>Sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest.....</i>	16
5.5. <i>Podstawowe obowiązki wytwórców odpadów zawierających azbest.....</i>	19
6. DIAGNOZA AKTUALNEGO STANU UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY OSTROWICE.....	22
7. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	40
8. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY OSTROWICE NA LATA 2011-2032”.....	43
9. BIBLIOGRAFIA	45
10. ZAŁĄCZNIKI	46

1. WPROWADZENIE

Na świecie znanych jest ponad 5 tys. wyrobów, do produkcji których używano azbestu. Są to głównie wyroby stosowane w budownictwie jako pokrycia dachowe, osłony elewacyjne ścian, przewody kominowe, rury wodociągowe i kanalizacyjne oraz elementy izolacyjne. Azbest wykorzystywany był również między innymi przy produkcji sprzętu gospodarstwa domowego, np. kuchenek, piecyków elektrycznych i gazowych, opiekaczy, suszarek do włosów oraz siatek azbestowych. Surowca tego używano także do produkcji farb, pokostów, klejów, smarów, płytek i wykładzin podłogowych oraz koców gaśniczych. W Polsce nie występują złoża azbestu nadające się do górniczej eksploatacji. Azbest stosowany dawniej do produkcji w naszym kraju importowano głównie z byłego ZSRR i Kanady. W latach 70 ubiegłego wieku sprowadzano do kraju ok. 100 tys. ton azbestu rocznie, który wykorzystywano przede wszystkim (ok. 85 %) do wyrobu materiałów budowlanych, pokryć dachowych oraz elewacji budynków. Szacuje się, że na terenie kraju na dachach i fasadach budynków oraz w obiektach przemysłowych zamontowanych jest blisko 1 350 000 m² płyt azbestowo-cementowych, z czego blisko 90 % stanowią dachowe płyty faliste, zwane popularnie eternitem. W 1980 r. z płyt azbestowo-cementowych wykonanych było ok. 45 % pokryć dachowych i fasadowych. Po 15 latach udział tych płyt w nowobudowanych pokryciach dachowych, zmniejszył się o 30%. Znaczącą pozycję w bilansie wyrobów azbestowych stanowią znajdujące się w ziemi i budynkach rury azbestowo-cementowe. Szacuje się, że jest ich ok. 600 tys. ton. Znaczna ilość wyrobów azbestowych stosowana jest w hutnictwie i przemyśle ceramicznym. Jest to ok. 60 tys. ton. Masę będących w użyciu wyrobów małowagarytowych, takich jak uszczelki, kształtki, okładziny hamulcowe czy wyroby włókiennicze, ocenia się na 100 tys. ton. Okazuje się jednak, że azbest jest szkodliwy dla zdrowia i ze względu na zagrożenie jakie stwarza musi być usunięty z wszystkich obiektów w kraju do końca 2032 roku. Zapis ten zawarty jest w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 r. Stąd też wynika konieczność opracowania Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrowice. Niniejszy Program jest uszczegółowieniem „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Ostrowice na lata 2004-2011”, który został przyjęty Uchwałą Nr III/13/06 Rady Gminy Ostrowice z dnia 29 grudnia 2006r.

Rada Ministrów Uchwałą Nr 122/2009 z dnia 14 lipca 2009 r. przyjęła nowy program wieloletni pod nazwą „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032”, który utrzymuje cele przyjęte przez Radę Ministrów 14 maja 2002 r. Programu usuwania azbestu

i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski tj.:

1. usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
2. minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju,
3. likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Przedmiotowy program określa również nowe zadania niezbędne do oczyszczenia kraju z azbestu w okresie 24 lat, wynikające ze zmian gospodarczych i społecznych, jakie nastąpiły m.in. w związku ze wstąpieniem Polski do Unii Europejskiej.

W Programie opisano ogólne mechanizmy oraz zasady pomocy, której Gmina zamierza udzielić osobom decydującym się na usunięcie elementów zawierających azbest z budynków lub budowli. Pomoc ta ma na celu zachęcić do podejmowania tego rodzaju działań oraz zmniejszyć ryzyko związane z nieprawidłowym ich wykonaniem.

2. PRAWNE ASPEKTY UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Poniżej zamieszczono wykaz najważniejszych aktów prawnych dotyczących usuwania wyrobów zawierających azbest, sposobu postępowania z tymi wyrobami, wraz z innymi zagadnieniami dotyczącymi azbestu.

2.1. Ustawy:

- 1) *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r., Nr 25, poz. 150).*

Azbest zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska obok PCB zaliczany jest do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska. Dalej ustawa określa, że m.in. azbest jako substancja stwarzająca szczególne zagrożenie dla środowiska, powinien być wykorzystywany, przemieszczany i eliminowany przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności. Instalacje lub urządzenia, w których jest lub był wykorzystywany azbest, powinny zostać oczyszczone lub unieszkodliwione. Ustawa nakłada na wykorzystującego wyroby zawierające azbest, obowiązek sukcesywnej ich eliminacji i obowiązek dokumentowania rodzaju, ilości i miejsc ich występowania oraz sposobu ich eliminowania oraz obowiązek przedkładania marszałkowi województwa okresowych informacji o rodzaju, ilości i miejscach ich występowania. W przypadku osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami ustawa nakłada obowiązek przedłożenia informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest w formie uproszczonej odpowiednio do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta do 31 stycznia każdego roku. Również ustawa nakłada na wójta, burmistrza, prezydenta miasta obowiązek przedkładania

marszałkowi województwa informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest raz na rok, do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

2) Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r., Nr 3, poz. 20 ze zm.).

Ustawa zakazuje wprowadzania na polski obszar celny wyrobów zawierających azbest, azbestu, produkcji wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi ten surowiec.

3) Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 z późn. zm.).

Zgodnie z art. 30 ust. 7 ustawy Prawo budowlane właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, o której mowa w ust. 5 ustawy, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1 ustawy, jeżeli ich realizacja może naruszać ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować:

- a) zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia,
- b) pogorszenie stanu środowiska lub stanu zachowania zabytków,
- c) pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych,
- d) wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.

2.2. Rozporządzenia:

- 1) *Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r., Nr 216, poz. 1824).*
- 2) *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r., Nr 71, poz. 649).*
- 3) *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1876).*
- 4) *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. z 2002 r., Nr 175, poz. 1439).* Rozporządzenie określa termin oraz formę składania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne

zagrożenie.

- 5) *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. - w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1206)* zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych niżej grupach i podgrupach z przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
 - a) 06 07 01* - Odpady azbestowe z elektrolizy,
 - b) 06 13 04* – Odpady z przetwarzania azbestu,
 - c) 10 11 81* - Odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
 - d) 10 13 09* - Odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo – azbestowych,
 - e) 15 01 11* - Opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
 - f) 16 01 11* - Okładziny hamulcowe zawierające azbest,
 - g) 16 02 12* - Zużyte urządzenia zawierające azbest,
 - h) 17 06 01* - Materiały izolacyjne zawierające azbest,
 - i) 17 06 05* – Materiały konstrukcyjne zawierające azbest
- 6) *Zarządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 12 marca 1996 r. w sprawie dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia, wydzielanych przez materiały budowlane, urządzenia i elementy wyposażenia w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi (M. P. z 1996 r., Nr 19, poz. 231)* określa jako niedopuszczalny dodatek azbestu w materiałach budowlanych, z terminem obowiązywania od dnia 1 stycznia 1997 r.
- 7) *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. z 2004 r., Nr 280, poz. 2771 z późn. zm.)* określa azbest o numerze 650-013-00-6 jako czynnik rakotwórczy dla ludzi. Szczegółowo określono również obowiązki pracodawcy w zakresie rejestru czynników rakotwórczych, stosowania środków zapobiegawczych, informowania pracowników o zagrożeniach dla zdrowia, przeszkolenia pracowników oraz obowiązki lekarza sprawującego profilaktyczną opiekę zdrowotną nad pracownikiem.
- 8) *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru książki badań profilaktycznych dla osoby, która była lub jest zatrudniona w warunkach narażenia zawodowego w zakładach stosujących azbest w procesach technologicznych, sposobu jej wypełnienia i aktualizacji (Dz. U. z 2005 r., 13, poz. 109)* ustala wzór książeczek badań profilaktycznych.
- 9) *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2002 r., Nr 217, poz. 1833 z późn. zm.)* określa m.in. najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest.
- 10) *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie opłat za korzystanie ze Środowiska (Dz. U. z 2005 r., Nr 260, poz. 2176 z późn. zm.)* określa

jednostkowe stawki opłat za umieszczanie m.in. odpadów azbestowych na składowisku.

3. CEL I ZADANIA PROGRAMU

Podstawowym celem Programu jest usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrowice, a przez to wyeliminowanie niebezpiecznych dla zdrowia skutków działania azbestu. Osiągając ten cel Gmina Ostrowice wypełni zobowiązanie, jakie Polska złożyła Unii Europejskiej, deklarując oczyszczenie terenu kraju z azbestu i wyrobów go zawierających do 2032 roku. Gmina Ostrowice zakłada usunięcie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy do 2032 roku. Program zakłada realizację następujących zadań:

- a) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest;
- b) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania;
- c) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej;
- d) Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest;
- e) Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację Programu;
- f) Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych, użyteczności publicznej i innych będących własnością Gminy Ostrowice;
- g) Wymiana rur wodociągowo – kanalizacyjnych z azbestu;
- h) Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom;
- i) Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu.

4. PODSTAWOWE INFORMACJE CHARAKTERYZUJĄCE OBSZAR OBJĘTY PROGRAMEM

Ostrowice to gmina wiejska położona w województwie zachodniopomorskim w powiecie Drawskim. Położona jest w południowo wschodniej części województwa

i wschodniej części powiatu (Rys.1). Obszar gminy leży na Pojezierzu Drawskim – jednej z największych jednostek fizjograficznych Pojezierza Zachodniopomorskiego. Tutaj także przebiega granica Drawskiego Parku Krajobrazowego, do którego włączono najciekawsze elementy krajobrazu, fauny i flory. Obszar gminy charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu z licznymi formami polodowcowymi. Dominującym typem krajobrazu jest młodoglacjalny, pagórkowaty pojezierny, poprzecinany dolinami i równinami akumulacyjnymi (den dolinnych). Dominują formy plejstoceńskie - moreny denne. Z holocenu pochodzą formy subrealne, kształtujące dna dolin i niższe terasy rzeczne. Przez obszar gminy przebiega główny wododział I rzędu, oddzielający zlewnię rzeki Regi od zlewni Drawy. Obszar całej gminy zasobny jest w wody powierzchniowe i wstępne. Spośród najważniejszych wód płynących można zaliczyć rzeki: Koknę (23,9 km – prawy dopływ Drawy) oraz Rakoń (21 km – dopływ Kokny). Ponadto na terenie gminy występuje 20 jezior, z największym jeziorem Ostrowiec. Obszar gminy rozdziela duże jezioro Siecino. Pozostałe jeziora występujące na obszarze gminy zlokalizowane są głównie w północno-zachodniej części.

Gmina Ostrowice zajmuje obszar o powierzchni 150,42 km², który zamieszkuje 2739 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 18 os/km².

Sieć osadniczą gminy tworzy 31 miejscowości wiejskich, wchodzących w skład 14 sołectw.

Gmina Ostrowice ma charakter rolniczo - leśny. Użytki rolne stanowią 57,48% ogólnej powierzchni. 29,90 % powierzchni gruntów Gminy Ostrowice zajmują lasy i zadrzewienia oraz zakrzewienia, około 4,9 % stanowią wody, 7,6 % zajmują pozostałe grunty.

Sieć placówek oświatowych na terenie gminy:

Zgodnie z zadaniami określonymi w ustawie o systemie oświaty, gmina jest zobowiązana do prowadzenia przedszkoli, szkół podstawowych oraz gimnazjalnych.

Na terenie gminy istnieją dwa Zespoły Szkół w Ostrowicach: w Nowym Worowie oraz Ostrowicach. W skład każdego Zespołu Szkół wchodzi: Oddział Przedszkolny. Szkoła Podstawowa oraz Gimnazjum. W roku szkolnym 2010/2011 uczęszczało do naszych placówek 297 uczniów.

Uwarunkowania infrastrukturalne:

Sieć wodociągowa:

Długość sieci wodociągowej i rozdzielczej na terenie gminy wynosi 49,8 km, woda pobierana jest ujęć głębinowych zlokalizowanych w 14 miejscowościach. Sieć wodociągowa jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Stopień zwodociągowania gminy jest wysoki i wynosi 96,8 %.

Sieć kanalizacji sanitarnej:

Dotychczasowy rozwój systemów kanalizacji nie nadąża za poziomem zwodociągowania gminy i nie odpowiada potrzebom ochrony środowiska. Kanalizacją objęty jest niewielki obszar gminy. Jedynie trzy miejscowości tj. Siecino, Jelenino i Ostrowice z pośród 31 miejscowości gminy są skanalizowane. W trakcie realizacji budowy kanalizacji są miejscowości Nowe Worowo, Chlebowo, Bolegorzyn z przesyłem do Starego Worowa następnie do oczyszczalni w Złocieńcu.

Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 14,7 km. Liczba osób włączonych dotychczas do systemu kanalizacyjnego wynosi ok. 800 osób, co stanowi 30% wszystkich mieszkańców gminy. W pozostałych miejscowościach brak jest kanalizacji sanitarnej.

Oczyszczalnia ścieków:

Na terenie gminy w miejscowości Ostrowice, znajduje się oczyszczalnia ścieków, która została wybudowana w 2001 roku. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o RLM

725 i wydajności 174 m³/dobę. Posiada ona zdolność redukcji ładunku zanieczyszczeń: BZT5-12,0 Mg, zawiesiny ogólnej-11,54Mg, azotu ogólnego-0,46Mg, fosforu ogólnego-0,26Mg.

Oczyszczalnia obecnie przyjmuje ścieki z gospodarstw w ilości 33 000 m³/rok, w tym 3000 m³/rok stanowią ścieki dowożone taborem asenizacyjnym ze zbiorników bezodpływowych często rozszczelnionych. Z bilansu różnicowego pomiędzy ilością dostarczonej wody, a ilością odprowadzonych ścieków wynika, iż większość ścieków trafia wprost do środowiska naturalnego, do gruntu lub wód powierzchniowych, stwarzając poważne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludności.

Gromadzenie i unieszkodliwianie odpadów:

Przyjęty system zbiórki odpadów komunalnych na terenie Gminy Ostrowice charakterystyczny jest dla większości terenów o charakterze wiejskim. Zorganizowaną zbiórką odpadów nie jest objętych 100% mieszkańców. Szacuje się, że ten wskaźnik kształtuje się na poziomie 90 %. Odpady komunalne zbierane są w formie zmieszanej, głównie w pojemnikach o pojemności 120 l oraz 240 l. Ze względu na brak gminnego składowiska, odpady wywożone są na składowiska w sąsiednich gminach.

Odbieraniem odpadów komunalnych na terenie gminy zajmują się podmioty gospodarcze:

Gmina Ostrowice	Nazwa i adres firmy
	Zakład Gospodarki Komunalnej, ul. Jeziorna 50 w Czaplunku
	Zakład Usług Komunalnych ul. Piaskowa 1 78-520 Złoceniec
	P.H.U. Zakład Oczyszczania „EKO-FIUK” ul. Świerczewskiego 2 b 78-320 Połczyn Zdrój
	REMONDIS Sanitech Poznań Sp. z o.o Oddział Barwice ul. Czapluniecka 12 78-460 Barwice

Przedsiębiorstwa zajmują się gromadzeniem i wywozem odpadów oraz konserwacją i dezynfekcją pojemników.

Selektywna zbiórka odpadów

Od 2002 r. na terenie gminy rozpoczęto wdrażanie systemu selektywnej zbiórki surowców wtórnych – tworzywa sztuczne, od roku 2003 szkło. Selektywną zbiórkę odpadów prowadzi PHU Zakład Oczyszczania „EKO – FIUK” z Połczyna Zdroju.

Na terenie gminy nie funkcjonuje aktualnie żaden zakład, w którym prowadzona byłaby mechaniczna segregacja odpadów. Brak również kompostowni odpadów biodegradowalnych oraz grzebowisk. Jedynym przyjętym sposobem unieszkodliwiania odpadów jest ich składowanie w formie zmieszanej, na składowiskach zlokalizowanych poza gminą.

Gmina Ostrowice otrzymała od Celowego Związku Gmin R – XXI 4 pojemniki o pojemności 20 l i 1 pojemnik o pojemności 5 l do zbiórki zużytych baterii i akumulatorów małogabarytowych. Pojemniki zostały ustawione w: Zespole Szkół w Nowym Worowie (2 szt. 20 l), Zespole Szkół w Ostrowicach (2 szt. 20 l), Urzędzie Gminy w Ostrowicach (Biblioteka Publiczna w Ostrowicach – 1 szt. 5 l).

5. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU, WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ORAZ OPIS ICH SZKODLIWEGO DZIAŁANIA

5.1. Azbest - właściwości i zastosowanie

Azbest jest nazwą handlową minerałów włóknistych z grupy serpentynu i amfibolu o specyficznych właściwościach fizykochemicznych. Charakteryzuje go duża odporność na rozciąganie, elastyczność, odporność na działanie kwasów, zasad i innych chemikaliów, wysoka temperatura rozkładu i topnienia, złe przewodnictwo cieplne. Pod względem chemicznym to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu.

Stosowanie azbestu stwierdzono już ok. 4500 lat temu na podstawie wykopalisk dokonanych w Finlandii. W Europie Południowej znany jest od ponad 2500 lat. Wzmianki w różnego rodzaju kronikach świadczą, że azbest od XV do XIX wieku dodawany był do różnych surowców w celu uzyskania, m.in. knotów do świec, niepalnego papieru, skóry, a także do wyrobów tekstylnych (np. sukna na płaszcze żołnierskie). W latach 20-tych XIX wieku azbest znalazł komercyjne zastosowanie w postaci kolekcji ogniotrwałych ubrań dla strażaków (G. Aldinieso). Tkaniny azbestowe stosowane były również jako kurtyny teatralne. Wielki rozkwit azbestu przypada na erę silników parowych, w których zastosowane zostały azbestowo - gumowe uszczelki spełniające pod względem elastyczności i trwałości

wymagania konstruktorów.

W końcu XIX wieku rozpoczęto wydobywanie azbestu na skalę przemysłową, początkowo w Kanadzie, następnie w Rosji. Dalsze kopalnie powstawały w Afryce na obszarach Rodezji - obecnej RPA. Po 1910 roku nastąpił szereg dalszych odkryć i eksploatacji złóż w różnych rejonach świata.

W latach 60-tych XIX wieku zapoczątkowana została przez Warda Johnsa nowa gałąź przemysłu materiałów budowlanych w postaci pokryć dachowych z dodatkiem niepalnego azbestu. Surowcem powszechnie stosowanym stał się dopiero w XX wieku, ze względu na unikalne właściwości tego minerału. Włókna azbestu są bardzo mocne i trwałe. Produkty azbestowe są kwasoodporne, ogniotrwałe, odporne na korozję i charakteryzują się dużą wytrzymałością mechaniczną. Dzięki tym cechom fizyczno-chemicznym znalazły one zastosowanie w budownictwie, przemyśle włókienniczym, maszynowym, okrętowym i wielu innych. Do niedawna azbest stosowany był w produkcji ponad 3 tys. wyrobów przemysłowych, 85 % produkcji to wyroby budowlane - płyty dachowe i elewacyjne, a także rury.

W zależności, z jakim metalem krzemiany tworzą związek, wyróżnia się kilka typów azbestu o różnej szkodliwości dla zdrowia. Największą popularność i szerokie zastosowanie w gospodarce światowej zyskały trzy minerały azbestowe:

- a) powszechnie stosowany **chryzotyl** (azbest biały) - włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu, najczęściej z azbestów stosowany w produkcji wyrobów azbestowo - cementowych oraz popularnych wyrobów tkanych i przedz termoizolacyjnych;
- b) w mniejszym stopniu **krokidolit** (azbest niebieski) - krzemian sodowo - żelazowy należący do grupy amfiboli, najbardziej szkodliwy, rakotwórczy i mutagenny najwcześniej wycofany z użytkowania w latach 80-tych;
- c) stosowany w wyrobach europy zachodniej **amozyt** (azbest brązowy) - krzemian żelazowo - magnezowy należący do grupy amfiboli, o szkodliwości pośredniej między krokidolitem i chryzotytem.

Pomimo udowodnionego działania chorobotwórczego chryzotyl uznawany za mniej szkodliwy pozostaje, np. w USA ważnym elementem wielu technologii o kluczowym znaczeniu. Aktualnie azbest wykorzystywany jest m.in. w amerykańskim programie wahadłowców kosmicznych, których silniki raketowe pokrywane są osłoną impregnowaną azbestem, a także w przemyśle okrętowym.

5.2. Klasyfikacja wyrobów azbestowych

Wyroby zawierające azbest klasyfikowane są w dwóch klasach, przyjmując jako kryterium zawartość azbestu, stosowane spoiwo oraz gęstość objętościową wyrobu.

Klasa I - wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³ definiowane jako „miękkie” (słabo spoiwiste) zawierające powyżej 20% azbestu i małą ilość lepiszcza. Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia stwarzając poważne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Najczęściej stosowanymi w tej klasie były wyroby tekstylne z azbestu takie jak: koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury uszczelkowe oraz materiały i wykładziny cierne.

Klasa II - wyroby o gęstości objętościowej większej niż 1000 kg/m³ definiowane jako „twarde” zawierające poniżej 20% azbestu. Włókna azbestowe w tych wyrobach są mocno związane i nawet w przypadku mechanicznego uszkodzenia materiału w stosunkowo niewielkiej ilości przedostają się do otoczenia. Wyroby „twarde” są odporne na destrukcję, a duże niebezpieczeństwo zanieczyszczenia środowiska i zagrożenia zdrowia ludzkiego występuje przy ich obróbce mechanicznej (cięcie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w trakcie prac remontowych. Do tej klasy wyrobów zaliczane są między innymi: powszechnie stosowane płyty faliste azbestowo - cementowe, płyty „karo” oraz płyty płaskie wykorzystywane jako elewacje w budownictwie wielokondygnacyjnym. W znacznie mniejszych ilościach stosowane były inne wyroby azbestowo - cementowe, w postaci rur służących do wykonywania instalacji wodociągowych, kanalizacyjnych czy kominów i zsypów.

Tabela nr 2. Charakterystyka wyrobów zawierających azbest z podziałem na klasy.

Charakterystyka	Właściwości	Rodzaj wyrobu i zastosowanie
-----------------	-------------	------------------------------

KLASA I

<p>Obejmuje wyroby o gęstości objętościowej mniejszej od 1000 kg/m³, definiowane jako „miękkie”, zawierające powyżej 20% (do 100%) azbestu</p>	<p>Wyroby te łatwo ulegają uszkodzeniom mechanicznym, czemu towarzyszy znaczna emisja włókien azbestu do otoczenia.</p>	<p>Masy azbestowo – natryskowe: izolacja ognioochronna konstrukcji stalowych przegród budowlanych, izolacja akustyczna obiektów użyteczności publicznej. Sznury: piece przemysłowe wraz z kanałami spalin, nagrzewnice, rekuperatory, kominy przemysłowe Tektura azbestowa: izolacja termiczna i uszczelnienia w instalacjach przemysłowych, aparaturze kontrolno – pomiarowej i laboratoryjnej Płyty azbestowo – kauczukowe: uszczelnianie urządzeń przemysłowych pracujących w środowisku agresywnym Wyroby tekstylne z azbestu (koce gaśnicze, szczeliwa plecione, tektury, rękawice i tkaniny azbestowe) : ochrona pracowników Masa lub tektura azbestowa: drobne urządzenia w gospodarstwach domowych, np. żelazka, płytki kuchenne, piece akumulacyjne Materiały i wykładziny cierne zawierające azbest: hamulce i sprzęgła Masy ogniodporne zawierające azbest: piece przemysłowe wraz z kanałami spalin</p>
---	---	--

KLASA II

<p>Obejmuje wyroby o gęstości objętościowej powyżej 1000 kg/m³ definiowane jako „twarde”, zawierające poniżej 20% azbestu.</p>	<p>W wyrobach tych włókna azbestowe są mocno związane, a w przypadku mechanicznego uszkodzenia (np. pęknięcia) ma miejsce stosunkowo niewielka emisja azbestu do otoczenia w porównaniu z wyrobami klasy I. Natomiast niebezpieczeństwo dla zdrowia ludzi i środowiska stwarza mechaniczna obróbka tych wyrobów (cięcie, wiercenie otworów) oraz rozbijanie w wyniku zrzucania z wysokości w</p>	<p>Płyty azbestowo – cementowe faliste i gąsiorzy: pokrycia dachowe, balkony Płyty azbestowo – cementowe płaskie prasowane: ściany osłonowe, ściany działowe, elewacje zewnętrzne, osłona ścian przewodów windowych, szybów wentylacyjnych i instalacyjnych, chłodnie kominowe, chłodnie wentylatorowe Płyty azbestowo – cementowe płaskie „karo”: pokrycia dachowe, elewacje zewnętrzne Płyty azbestowo – cementowe suchoformowane „kolorys”, „acekol” i inne: elewacje zewnętrzne, osłony kanałów</p>
---	--	--

	trakcie prac remontowych.	wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, ściany działowe Rury azbestowo – cementowe (bezcisnieniowe i ciśnieniowe): przewody kanalizacyjne i wodociągowe, rynny spustowe na śmieci, przewody kominowe Otuliny azbestowo – cementowe: izolacja urządzeń ciepłowniczych i innych przemysłowych Kształtki azbestowo – cementowe budowlane: przewody wentylacyjne, podokienniki, osłony rurociągów ciepłowniczych, osłony kanałów spalinowych i wentylacyjnych Kształtki azbestowo – cementowe elektroizolacyjne: przegrody izolacyjne w aparatach i urządzeniach elektrycznych Płytki PCV: podłogi w blokach mieszkalnych
--	---------------------------	--

5.3. Szkodliwe oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzkie

Zagrożenie dla zdrowia mieszkańców wynika z nagromadzenia na obszarze gminy różnego typu materiałów zawierających azbest, w tym stosunkowo duże ilości azbestu chryzotylowego. Odpady azbestowo – cementowe, stanowiące niegdyś bardzo cenny surowiec wykorzystywany szeroko przez mieszkańców, stanowią obecnie istotne źródło emisji pyłu. Odpady te zastosowane do utwardzania podwórek, podjazdów, dróg uległy zużyciu i degradacji pod wpływem warunków atmosferycznych, co jest przyczyną uwalniania się włókien azbestu do powietrza atmosferycznego. Obecność azbestu stwierdzono również w wodzie, napojach i pokarmach, jednak jak donosi Raport Państwowego Zakładu Higieny z dn. 30.06.2000 r. nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest spożyty w wodzie jest szkodliwy dla zdrowia. Dlatego zastępowanie rur azbestowo - cementowych w instalacjach ziemnych wyrobami bezazbestowymi powinno następować sukcesywnie, w miarę technicznego zużycia lub w przypadku woli wymiany na rury bezazbestowe.

Wszystkie gatunki azbestu są rakotwórcze dla ludzi w przypadku, gdy jest on wdychany. Okres utajniony choroby nowotworowej wywołanej wdychaniem azbestu wynosi 15 - 20 lat. Włókna nie są widoczne w mikroskopie optycznym, gdyż mają zwykle średnice mniejsze od długości fali światła widzialnego. Od rodzaju włókien zależy bezpośrednio jego toksyczność. Większe włókna w większości zatrzymują się w górnych drogach

oddechowych skąd są usuwane przez rzęski, włókna bardzo drobne są usuwane przez system odpornościowy. Najbardziej niebezpieczne są włókna długie (>5um) ale cienkie (<3um); przenikają one do dolnych dróg oddechowych, wbijają się w płuca gdzie pozostają i w wyniku wieloletniego drażnienia komórek wywołują choroby. Trwałość oraz zdolność gromadzenia się w płucach włókien azbestowych powoduje ciężkie formy chorób płuc oraz opłucnej i otrzewnej.

Najbardziej narażeni na choroby wywoływane pracą z azbestem są pracownicy: stoczni, przemysłu chemicznego, tytoniowego, tekstylnego oraz zatrudnieni w kopalni azbestu, w budownictwie i przy produkcji materiałów ogniotrwałych. Zanieczyszczenie powodujące choroby zawodowe, spotykane w przemyśle i przy pracach z azbestem, to kilkaset tysięcy włókien w 1 m³ powietrza.

Narażenie zawodowe na pył azbestowy może być przyczyną następujących chorób: pylicy azbestowej, raka płuc, międzybłoniaka opłucnej lub otrzewnej. Jest ona także przyczyną zmian opłucnej w postaci zgrubień lub zwapnień. Ryzyko wystąpienia tych schorzeń związane jest ściśle z dawką pyłu, rodzajem azbestu i jest ono różne dla różnych technologii przetwórstwa.

5.4. Sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest

Ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 r. określa zasady postępowania z odpadami, w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania. W ustawie określone są obowiązki wytwórców i posiadaczy odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, do których zgodnie z obowiązującą klasyfikacją odpadów stanowiącą załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2001 r., Nr 112, poz. 1206) zalicza się odpady azbestowe.

Odpady zawierające azbest należy kierować na składowiska urządzone według zasad ogólnie obowiązujących dla odpadów niebezpiecznych, z wyjątkiem małej grupy odpadów zawierających azbest, dla których dopuszcza się zamykanie w masie betonowej lub przekształcanie w procesach fizycznych i chemicznych.

Pierwszym etapem prac mających na celu oczyszczanie danego obiektu z azbestu jest lokalizacja wyrobów zawierających azbest w tym obiekcie. Właściciel, zarządca lub użytkownik obiektu, w którym występują wyroby zawierające azbest, ma obowiązek dokonywania ich inwentaryzacji, poprzez sporządzenie spisu z natury, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. z 2003 r., Nr 192, poz. 1876). Odpowiednią informację, aktualizowaną każdego roku, przygotowuje się zarówno dla wyrobów nadal eksploatowanych, jak i dla tych, których eksploatacja została zakończona. Przygotowane informacje muszą następnie zostać przesłane, w terminie do 31 stycznia, wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta w przypadku osoby fizycznej, bądź marszałkowi – w przypadku, gdy właścicielem budynku jest przedsiębiorca. Wzory informacji niezbędnych dla potrzeb inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest stanowią *załącznik nr 1 i 2 do niniejszego Programu*.

Sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest określono w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 2004 r., Nr 71, poz. 649). Rozporządzenie określa:

- a) obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest;
- b) sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest;
- c) warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania;
- d) wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej równej lub większej niż 1000 kg/m³ po stwierdzeniu braku widocznych uszkodzeń, mogących stwarzać warunki dla emisji azbestu do środowiska można bezpiecznie użytkować przestrzegając wymagań w zakresie ochrony środowiska. Wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest w sposób umożliwiający emisje azbestu do środowiska jest niedopuszczalne.

Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu,

urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, przeprowadza kontrole stanu tych wyrobów w terminach wynikających z oceny stanu tych wyrobów. Z przeprowadzonej kontroli okresowej sporządza się w dwóch egzemplarzach ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego Programu). Jeden egzemplarz oceny łącznie z dokumentacją miejsca zawierającego azbest, obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej jest przechowywany przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest, natomiast drugi egzemplarz oceny właściciele przekazują powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od daty sporządzenia oceny.

W celu eliminacji ryzyka związanego z materiałami azbestowymi konieczne jest stosowanie odpowiednich metod postępowania. Wybór metody zależy od oceny stanu technicznego materiałów oraz od potencjalnych zagrożeń.

Tabela nr 3. Zasady wyboru metod postępowania z materiałami zawierającymi azbest w budynkach.

Metody postępowania	Warunki stosowania	Przeciwwskazania
Pozostawienie stanu obecnego	<ul style="list-style-type: none"> • nie istnieje ryzyko uwalniania włókien azbestowych • materiały azbestowe są zabudowane • materiały są odkryte bez możliwości ich uszkodzenia <p><i>ZAŁĘCZNIK: uniknięcie prowadzenia prac budowlanych</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • możliwość uszkodzenia materiałów azbestowych • budynek zanieczyszczony włóknami azbestu <p><i>WADY: ryzyko związane z zanieczyszczeniem budynku azbestem, konieczność kontroli stanu technicznego materiałów.</i></p>
Zabezpieczenie powłoką lub osłoną wiążącą	<ul style="list-style-type: none"> • usunięcie materiałów jest trudne lub niemożliwe: materiał jest ściśle związany z podłożem • materiał nie jest narażony na uszkodzenia • materiał jest łatwo dostępny do wizualnej inspekcji <p><i>ZAŁĘCZNIK: szybka metoda wykonywania napraw uszkodzonych powłok ochronnych, wystarczająca do zapobiegania emisji włókien azbestu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • materiał silnie zanieczyszczony • narażenie materiału na wodę • materiały o dużej powierzchni <p><i>WADY: stałe ryzyko związane z pozostawieniem materiału; duży koszt uszczelnienia; konieczność prowadzenia stałych inspekcji</i></p>

Obudowa innymi materiałami	1. usunięcie jest bardzo trudne 2. możliwość wyeliminowania źródła emisji 3. nie istnieje możliwość uszkodzenia obudowy <i>ZALETA: stanowi wystarczającą metodę ochrony środowiska</i>	<ul style="list-style-type: none"> • istnieje możliwość uszkodzenia zabudowy • materiał narażony jest na działanie wody • całkowita zabudowa jest niemożliwa <i>WADY: ryzyko z pozostawieniem materiału; konieczność konserwacji obudowy; konieczność okresowych inspekcji; konieczność ewentualnego usuwania obudowy</i>
Usunięcie	<ul style="list-style-type: none"> • materiały słabo spoiście lub źle związane z podłożem • materiały narażone na uszkodzenia • lokalizacją w ciągach wentylacyjnych • stężenie azbestu w powietrzu przekracza dopuszczalny poziom • rozbiórka obiektu lub jego części <i>ZALETA: definitywne usunięcie źródła emisji azbestu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • materiał zakryty lub trudno dostępny • inne metody postępowania są wystarczające <i>WADY: powoduje tymczasowy wzrost ryzyka ekspozycji na azbest podczas prac budowlanych wymaga przeszkolonego personelu i specjalnej organizacji pracy, wymaga zastosowania nowych materiałów</i>

Źródło: „Materiały budowlane zawierające azbest. Poradnik” – Instytut Techniki Budowlanej, Warszawa 1997 r.

Przepisy w sposób bezpośredni nie precyzują, kto może być wykonawcą prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest, biorąc jednak pod uwagę obowiązki, jakie postawiono przed wykonawcą wnioskować należy, że tego typu prace powinna wykonywać wyspecjalizowana jednostka posiadająca stosowne zezwolenia oraz wyposażenie techniczne i socjalne zapewniające prowadzenie prac oraz odpowiednie zabezpieczenie pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu.

5.5. Podstawowe obowiązki wytwórców odpadów zawierających azbest.

Podstawowe obowiązki organów samorządowych, właścicieli, zarządców nieruchomości oraz przedsiębiorców prowadzących działalność, w wyniku, której powstają odpady zawierające azbest.

Obowiązki gminy:

1. opracowanie, przyjęcie i aktualizacja planu gospodarki odpadami (z uwzględnieniem problematyki usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest),
2. gromadzenie informacji przekazywanych przez osoby fizyczne (właściciele i zarządców nieruchomości) o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
3. przedkładanie marszałkowi województwa zbiorczej informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu, wykonanej w oparciu o informacje złożone przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami.

Obowiązki właścicieli i zarządców lub użytkowników nieruchomości:

1. kontrola stanu wyrobów zawierających azbest znajdujących się w obiektach, urządzeniach budowlanych, urządzeniach przemysłowych lub innych miejscach zawierających azbest,
2. sporządzenie i przedłożenie organowi nadzoru budowlanego oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest,
3. usuwanie wyrobów zawierających azbest zakwalifikowanych zgodnie z oceną do wymiany na skutek nadmiernego zużycia wyrobu lub jego uszkodzenia,
4. sporządzenie (corocznie) planu kontroli jakości powietrza obejmującej pomiar stężenia azbestu, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest,
5. przegląd i oznakowanie, w sposób przewidziany przez prawo, miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
6. sporządzenie inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury,
7. sporządzenie i przedłożenie marszałkowi województwa (dot. przedsiębiorców) lub burmistrzowi (dot. osób fizycznych niebędących przedsiębiorcami) oraz coroczna aktualizacja informacji o:
 - wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania,
 - wyrobach zawierających azbest, których wykorzystanie zostało zakończone,
8. zgłoszenie właściwemu organowi architektoniczno - budowlanemu prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zgodnie z przepisami budowlanymi.

Obowiązki wykonawców prac polegających na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest:

1. uzyskanie pozwolenia, decyzji zatwierdzającej program gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenie organowi informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zależnie od ilości wytwarzanych odpadów),
2. przeszkolenie przez uprawnioną instytucję zatrudnianych pracowników i osób kierujących lub nadzorujących, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu tych wyrobów oraz w zakresie przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest,
3. opracowanie przed rozpoczęciem prac szczególnego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest, obejmującego w szczególności:
 - a) identyfikację azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach, na podstawie udokumentowanej informacji od właściciela lub zarządcy obiektu albo też na podstawie badań, przeprowadzonych przez akredytowane laboratorium,
 - b) informacje o metodach wykonywania planowanych prac,
 - c) zakres niezbędnych zabezpieczeń pracowników oraz środowiska przed narażeniem na szkodliwość emisji azbestu w tym problematykę określoną przepisami dotyczącymi planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
 - d) ustalenie niezbędnego dla rozwoju wykonywanych prac monitoringu powietrza,
 - e) posiadanie niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
 - f) zgłoszenie prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektu, urządzenia budowlanego lub instalacji przemysłowej, właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy;
4. zapewnienie warunków bezpiecznego usuwania wyrobów zawierających azbest z miejsca ich występowania w sposób określony w § 8 rozporządzenia MGPIPS z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest,
5. złożenie właścicielowi, użytkownikowi wieczystemu lub zarządcy nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego

azbest, pisemnego oświadczenia o prawidłowości wykonania prac oraz o oczyszczeniu terenu z pyłu azbestowego, z zachowaniem właściwych przepisów technicznych i sanitarnych.

6. DIAGNOZA AKTUALNEGO STANU UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY OSTROWICE

Na podstawie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania, złożonych do Urzędu Gminy w Ostrowicach w latach 2007-2011, określono ilości oraz miejsca występowania takich wyrobów na terenie gminy Ostrowice.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest informacje o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania przedkładane do wójta przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami podlegają corocznej aktualizacji w terminie do 31 stycznia każdego roku.

Z zebranych dotychczas informacji wynika, że na terenie gminy Ostrowice znajduje się 51 900 m² i 4,50 km wyrobów zawierających azbest. Popularnym eternitem pokrytych jest:

- a) 39 budynków mieszkalnych – łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest 6 211,00 m²;
- b) 65 budynków gospodarczych – łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest 26 254,48 m²;
- c) 32 obory – łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest 10 401,52 m²,
- d) 13 stodół – łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest 2 073,00 m²;
- e) rury wodne azbestowo – cementowe – długość ok. 4500 m;
- f) inne (garaże, wiaty, szopy, kurniki) – łączna powierzchnia wyrobów zawierających azbest 6 960 m².

Inwentaryzację wyrobów zawierających azbest przeprowadzoną w latach 2007-2011 na terenie gminy Ostrowice przedstawia tabela nr 4 do niniejszego Programu.

Tabela nr 4. Inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Ostrowice.

1.	Nazwa wyrobu zawierającego azbest	Lokalizacja wyrobu zawierającego azbest(adres)	Rodzaj obiektu	Ilość w m2	Stopień pilności	Uwagi
2.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 1 78-523 Nowe Worowo	obora	132	III	
3.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 1 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	150	III	
4.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 1 78-523 Nowe Worowo	szopa	14	III	
5.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 3 78-523 Nowe Worowo	szopa	32	III	

6.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 3 78-523 Nowe Worowo	szopa	84	III	
7.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 4 78-523 N.Worowo	garaż	135	II	
8.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 4 78-523 N.Worowo	kurnik	45	II	
9.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 4 78-523 N.Worowo	wiata	60	II	
10.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 32 78-523 Nowe Worowo	magazynek	16	III	
11.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo10A 78-523 Nowe Worowo	sklep	80	III	
12.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo32 78-523 Nowe Worowo	wiata	161,5	III	
13.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo32 78-523 Nowe Worowo	garaż	72	III	
14.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 6 78-523 Nowe Worowo	Szopa	88	III	
15.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 6 78-523 Nowe Worowo	garaż	30	III	
16.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 6 78-523 Nowe Worowo	kurnik	32	III	
17.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 6 78-523 Nowe Worowo	obora	74,26	III	

18.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 7 78-523 Nowe Worowo	garaż	134	III	
19.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 7 78-523 Nowe Worowo	szopa	40	III	
20.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 8 78-523 Nowe Worowo	Bud.gospod arczy	24	III	
21.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 8 78-523 Nowe Worowo	garaż	35	III	
22.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 8 78-523 Nowe Worowo	szopa	68	III	
23.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 12 78-523 Nowe Worowo	stodoła	60	III	
24.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 13 78-523 Nowe Worowo	garaż	80	III	
25.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 15 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk	440	III	
26.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 16 78-523 Nowe Worowo	Stodoła+ob ora	650	III	
27.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 19 78-523 Nowe Worowo	garaż	60	III	
28.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 23/1 78-523 Nowe Worowo	obora	120	III	
29.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 23/1 78-523 Nowe Worowo	Garaż	95	III	
30.	Płyty faliste azbestowo-	Chlebowo 24 78-523 Nowe Worowo	szopa	70	III	

	cementowe dla budownictwa					
31.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 27 78-523 Nowe Worowo	Garaż	112	III	
32.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 27 78-523 Nowe Worowo	szopa	40	III	
33.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk	160	III	
34.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	szopa	35	III	
35.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	wiata	250	III	
36.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	stodoła	100	III	
37.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	obora	130	III	
38.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 28 78-523 Nowe Worowo	garaż	73	III	
39.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 29 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	24	III	
40.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 29 78-523 Nowe Worowo	stodoła	70	III	
41.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 29 78-523 Nowe Worowo	obora	35	III	
42.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 29 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk	260	III	

43.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 31/1 78-523 Nowe Worowo	szopa	18	III	
44.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 31/1 78-523 Nowe Worowo	garaż	18	III	
45.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 32 78-523 Nowe Worowo	stodoła	210	III	
46.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 32 78-523 Nowe Worowo	kurnik	22	III	
47.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 32 78-523 Nowe Worowo	szopa	45,5	III	
48.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 78-523 Nowe Worowo	garaż	78	III	
49.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 36 78-523 Nowe Worowo	obora	60	III	
50.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Chlebowo 36 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk alny	140	III	
51.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Bolegorzyn 6A, dz.38/18 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	1138,4 8	III	
52.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Bolegorzyn,dz.35/6 78-523 Nowe Worowo	2 obory	1800	III	
53.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Bolegorzyn 12, dz.45 78-523 Nowe Worowo	Bud. mieszk. Bud. gosp. obora	188 250 250	III	
54.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Wspólnota mieszkaniowa Bolegorzyn	3 budynki gosp.	2702	III	
55.	Płyty faliste azbestowo-	Smółdęcino 9 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	500	III	

	cementowe dla budownictwa					
56.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 6 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	150	III	
57.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 15 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	420	III	
58.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 14 a 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	480	III	
59.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 22 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	100	III	
60.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp. obora	366 200	III	
61.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	180	III	
62.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 13 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp. obora	286 200	III	
63.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 19 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	180	III	
64.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 12 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	496	III	
65.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 8 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	410	III	
66.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Smołdżęcino 11 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	500	III	
67.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Firmanty Smołdżęcino 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	200	III	

68.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobrosław 1 78-506 Ostrowice	obora	240	III	
69.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobrosław 5 78-506 Ostrowice	Stodoła+stajnia	814	III	
70.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobrosław 5 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk.	70	III	
71.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobrosław 5 78-506 Ostrowice	garaż	250	III	
72.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dobrosław 5 78-506 Ostrowice	kurnik	80	III	
73.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki ½ 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk Bud.gosp.	208	III	
74.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 7 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk + bud.gosp.	100 200	III	
75.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 4/1 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	112	III	
76.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 2/1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	250	III	
77.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 2/2 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	250	III	
78.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 1/1 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	208	III	
79.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 5/1 78-506 Ostrowice	garaż	25	III	
80.	Płyty faliste azbestowo-	Szczytniki 4/2 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	112	III	

	cementowe dla budownictwa					
81.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczytniki 3 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	170	III	
82.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 2 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	190	III	
83.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 7 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .+bud.gosp.	120 1500	III	
84.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 8/1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	87	III	
85.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 8/3 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	175	III	
86.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 9/2 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	180	III	
87.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 9/3 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	180	III	
88.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 9/4 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	180	III	
89.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 9/4 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	180	III	
90.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 10 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	45	III	
91.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 13 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	180	III	
92.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 14 78-506 Ostrowice	Bud.gosp	400	III	

93.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jelenino 17 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	25	III	
94.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieminko 19 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.+ garaż	72	III	
95.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieminko 6 78-523 Nowe Worowo	garaż	36	III	
96.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Cieminko 6 78-523 Nowe Worowo	Stodoła+wi ata	300 98	II	
97.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie dz.210/16,210/22,210/ 7 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	1045	III	
98.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 44c/1 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	200	I	
99.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 6/1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	38	II	
100.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 6/1 78-506 ostrowicwe	Bud.mieszk .	99	II	
101.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 6/2 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	90	II	
102.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 6/2 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	30	II	
103.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 45 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	200	II	
104.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 44B 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	200	III	
105.	Płyty faliste azbestowo-	Dołgie 36 78-523 Nowe worowo	Bud.mieszk .	200	III	

	cementowe dla budownictwa					
106.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 13/3 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	105	II	
107.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 13/4 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	105	II	
108.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 40 78-506 Ostrowice	Wiata +kurnik	150 50	III	
109.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 38 78-506 Ostrowice	obora	130	III	
110.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 38 78-506 Ostrowice	wiata	226	III	
111.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Dołgie 44c/2 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	100	III	
112.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 17 78-506 Ostrowice	szopa	150	III	
113.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 2 78+506 Ostrowice	Bud.mieszk .	150	III	
114.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 4 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	200	III	
115.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 7 78-506 Ostrowice	stodoła	55	III	
116.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 7 78-506 Ostrowice	obora	40	III	
117.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 10 78-506 Ostrowice	Remiza	100	III	

118.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 11 78-506 Ostrowice	obora	240	III	
119.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 12 78-506 Ostrowice	szopy	150	III	
120.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 12 78-506 Ostrowice	obora	220	III	
121.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 12 78-506 Ostrowice	stodoła	160	III	
122.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 12 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	200	III	
123.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 12 78-506 Ostrowice	garaż	60	III	
124.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 14 78-506 Ostrowice	stodoła	140	III	
125.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 19 78-506 Ostrowice	obora	300	III	
126.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 19 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	40	III	
127.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 78-506 Ostrowice	Chlewnia obora	1330	III	
128.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 20 78-506 Ostrowice	obora	200	III	
129.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 20 78-506 Ostrowice	garaż	35	III	
130.	Płyty faliste azbestowo-	Siecino 21 78-506 Ostrowice	obora	64	III	

	cementowe dla budownictwa					
131.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 21 78-506 Ostrowice	Garaż	24	III	
132.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 21 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	140	III	
133.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 23 78-506 Ostrowice	garaż	14	III	
134.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 24 78-506 Ostrowice	garaż	64	III	
135.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Siecino 24 78-506 Ostrowice	Bud. mieszk.	80	III	
136.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 29 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	220	III	
137.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 31 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	59,76	III	
138.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 34/1 78-506 Ostrowice	Bud. gosp.	12	III	
139.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 34/2 78-506 Ostrowice	garaż	45	III	
140.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 46 78-506 Ostrowice	obora	280	III	
141.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 49 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	520	III	
142.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 52 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk	86	II	

143.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 52 78-506 Ostrowice	obora	82,26	III	
144.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 54 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	140	III	
145.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 55 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .+ Bud.gosp.	150	III	
146.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 57 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	4733,1	II	
147.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 58 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk . Bud.gosp.	100 130	III	
148.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 60/1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	230	III	
149.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 60/2 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk . Bud.gosp.	112	III	
150.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 61 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	375	III	
151.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Rolniczych Ostrowice 69 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	1420	III	
152.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 72 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	702	III	
153.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 75 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	1100	III	
154.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 76 78-506 Ostrowice	obora	370	III	
155.	Płyty faliste azbestowo-	Ostrowice 83/1 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	70	III	

	cementowe dla budownictwa		szopa			
156.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 90 78-506 Ostrowice	Garaż	16	III	
157.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 91 78-506 Ostrowice	garaż	80	III	
158.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 92a 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	100	III	
159.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 94/1 78-506 Ostrowice	garaż	30	III	
160.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Ostrowice 95 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	35,34	III	
161.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	obora	2010	III	
162.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	stajnia	968	III	
163.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	garaż	600	III	
164.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	wiata	785	III	
165.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	kurnik	60	III	
166.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Szczygienko 11 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk	221	III	
167.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jutrosin 7 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	125	III	

168.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Jutrosin 1 78-506 Ostrowice	obora	148	III	
169.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolno 1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	300	III	
170.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolno 9 78-506 Ostrowice	stodoła	60	III	
171.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolno 4 78-506 Ostrowice	szopa	50	III	
172.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolno 4 78-506 Ostrowice	wiata	110	III	
173.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolno 4 78-506 Ostrowice	Garaż+spic hlerz	610	III	
174.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 5 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	57	III	
175.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 6 78-506 Ostrowice	szopa	48	III	
176.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 8 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	470	II	
177.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 21 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	223	III	
178.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 22 78-506 Ostrowice	Bud.gosp. garaż	130 22	III	
179.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Borne 29 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	150	II	
180.	Płyty faliste azbestowo-	Kiełpin 1 78-506 Ostrowice	Bud.mieszk .	198	II	

	cementowe dla budownictwa					
181.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kiełpin 1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	480	III	
182.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kiełpin 1 78-506 Ostrowice	Bud.gosp.	120	III	
183.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul. Chopina 2/1 78-523 Nowe Worowo	garaż	52	III	
184.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul. Chopina 2/4 78-523 Nowe Worowo	garaż	44	III	
185.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul. Chopina 2/2 78-523 Nowe Worowo	garaż	26	III	
186.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 4 78-523 Nowe Worowo	wiata	102	III	
187.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul. Kopernika 4 78-523 Nowe Worowo	wiata	200	III	
188.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul. Kopernika 4 78-523 Nowe Worowo	wiata	300	III	
189.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 2 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk	24	III	
190.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 2 78-523 Nowe Worowo	Szopa	24	III	
191.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 30 78-523 Nowe Worowo	obora	87,57	III	
192.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 78-523 Nowe Worowo	szopa	45	III	

193.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 78-523 Nowe Worowo	Bud.mieszk .	70	III	
194.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 78-523 Nowe Worowo	wiata	160	III	
195.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	80	III	
196.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul.Ogrodowa12 78-523 Nowe Worowo	stodoła	200	III	
197.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul.Ogrodowa 12 78-523 Nowe Worowo	obora	280	III	
198.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	ul.Ogrodowa 12 78-523 Nowe Worowo	kurnik	60	III	
199.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 1 78-523 Nowe Worowo	wiata	35	III	
200.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 1 78-523 Nowe Worowo	stodoła	120	III	
201.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Nowe Worowo 1 78-523 Nowe Worowo	obora	48	III	
202.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Al.Wolności 25 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	270,01	III	
203.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Kolonia 6 N. Worowo 78-523 Nowe Worowo	Bud.gosp.	180,22	III	
204.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Gmina Ostrowice Cieminko, Smołdziejczyno, Gronowo	hydrofornie	129	III	

205.	Płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa	Gmina Ostrowice Dołgie, Grzybno, Przytoń, N. Worowo, Cieminko, Szczycienko, Smółdęcino, Ostrowice, Kolno	Przystanek autobusowy	100	III	
------	---	--	-----------------------	-----	-----	--

Na podstawie przedłożonych ocen stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest stwierdzono, że stan utrzymania pokryć dachowych zawierających azbest jest różny. Przeważnie oceniający określali stan eternitu jako bardzo dobry i dobry. Wynika to z faktu, że inwestycja związana z wymianą wyrobów zawierających azbest jest dość kosztowna, a właściciele nieruchomości nie są przygotowani na takie wydatki. Ewentualne dofinansowanie lub refundacja kosztów związanych z demontażem i utylizacją wyrobów zawierających azbest znacznie zwiększyłaby zainteresowanie właścicieli nieruchomości.

7. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Realizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrowice będzie procesem długofalowym, ograniczonym możliwościami finansowymi zarówno samorządu jak i mieszkańców. Wykonanie Programu powierza się Wójtowi Gminy Ostrowice.

Realizację Programu oparto na następujących kierunkach działań:

1) Inwentaryzacja i utworzenie bazy danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest z uwzględnieniem stopnia pilności.

Podstawą dla opracowania programu była przeprowadzona inwentaryzacja wyrobów zawierających azbest i utworzenie bazy danych o ich lokalizacji. Inwentaryzację przeprowadzili mieszkańcy poprzez wypełnianie informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania otrzymanych z Urzędu Gminy w Ostrowicach. Uzyskane podczas inwentaryzacji informacje posłużyły utworzeniu bazy danych o nieruchomościach, na których występują wyroby zawierające azbest.

2) Edukacja mieszkańców w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania.

W ramach edukacji mieszkańców na stronie internetowej Gminy Ostrowice utworzona zostanie „zakładka tematyczna”, w której na bieżąco prezentowane będą:

a) akty prawne dotyczące obowiązków postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

oraz regulujących sposób bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania,

b) informacje o zagrożeniu, jakie niesie za sobą azbest,

c) informacje o kolejnych działaniach Gminy Ostrowice podjętych w celu likwidacji azbestu,

d) wzory wniosków o dofinansowanie zadań w zakresie demontażu, odbioru i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,

e) aktualny wykaz firm posiadających koncesje na zbieranie, transport i utylizację wyrobów zawierających azbest.

3) Mobilizowanie właścicieli budynków do usunięcia wyrobów zawierających azbest poprzez system pomocy edukacyjnej i finansowej.

Działanie realizowane będzie poprzez:

a) system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,

b) informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów i pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,

c) udzielanie wszelkich informacji mieszkańcom na temat realizacji Programu,

d) dofinansowanie kosztów usunięcia azbestu ze źródeł WFOŚiGW.

4) Mobilizowanie właścicieli obiektów przemysłowych do usunięcia wyrobów zawierających azbest.

Działanie realizowane będzie poprzez:

a) system edukacji w zakresie szkodliwości i utylizacji wyrobów azbestowych,

b) informowanie o potencjalnych źródłach uzyskania dotacji, preferencyjnych kredytów, pożyczek na wymianę pokryć dachowych i elewacji z azbestu,

c) udzielanie wszelkich informacji przedsiębiorcom na temat realizacji Programu.

5) Podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację programu.

Gmina Ostrowice podejmie starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych tj. Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i innych.

Pozyskania funduszy z wyżej wymienionych źródeł pomoże w realizacji niniejszego Programu oraz zdecydowanie przyspieszy proces usuwania azbestu z terenu gminy Ostrowice.

6) Usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektów oświatowych i użyteczności publicznej.

Gmina Ostrowice usunie wyroby azbestowe z obiektów użyteczności publicznej oraz innych będących własnością Gminy.

7) Wymiana rur wodociągowych azbestowo – cementowych.

Właścicielem rur wodociągowych azbestowo-cementowych jest Gmina Ostrowice, więc na gminie spoczywa obowiązek wymiany rur wodociągowych .

8) Eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk, na których istnieje niebezpieczeństwo składowania odpadów zawierających azbest.

Działanie to realizowane będzie dwutorowo:

- a) w procesie edukacji związanej z postępowaniem z odpadami azbestowymi, systematycznie budować będziemy świadomość społeczną, co powinno wyeliminować powstawanie „dzikich” wysypisk tych odpadów,
- b) na bieżąco przeprowadzany będzie monitoring występowania „dzikich” wysypisk z odpadami zawierającymi azbest, a w przypadku stwierdzenia ich występowania będą one likwidowane zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działanie finansowane będzie ze środków przeznaczonych na realizację Programu w danym roku kalendarzowym.

9) Bieżący monitoring realizacji Programu i okresowe raportowanie jego realizacji władzom samorządowym oraz mieszkańcom.

Elementem zarządzania Programem jest jego systematyczne monitorowanie. W tym celu powołana zostanie Komisja ds. monitoringu realizacji Programu. W ramach działań monitoringowych określone zostaną zmiany dot. ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Ostrowice w kolejnych latach realizacji Programu tj.:

- a) ilości zutylizowanych w danym roku odpadów zawierających azbest,
- b) ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do likwidacji.

Co 5 lat Komisja będzie przedkładała władzom gminy i mieszkańcom raport przedstawiający wyniki realizacji Programu.

Tabela nr 5. Wskaźniki monitorowania Programu.

Lp.	Wskaźniki monitoringu	Jednostka miary
1.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m2 powierzchni gminy przed rozpoczęciem realizacji programu	kg/m2/rok

2.	Ilość odpadów zawierających azbest w przeliczeniu na m ² powierzchni gminy w kolejnych latach realizacji programu	kg/m ² /rok
3.	. Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu	%
4.	Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu	%
5.	Nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest	PLN/rok

10) Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu

Realizacja Programu jest procesem długofalowym, w związku z czym zakłada się jego aktualizację celem dostosowania do zmieniających się warunków prawnych, finansowych i możliwości realizacyjnych.

8. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY OSTROWICE na lata 2011-2032”.

Lp.	Działanie	Termin realizacji	Jednostka odpowiedzialna
1.	Przedkładanie wójtowi informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest	Do 31 stycznia każdego roku	Osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami będące właścicielami obiektów, na których znajduje się azbest
2.	Aktualizacja bazy danych dot. lokalizacji, ilości i stanu wyrobów zawierających	Cyklicznie raz w roku UM w Ostrowicach	UG Ostrowice
3.	Przedkładanie marszałkowi informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest za poprzedni rok kalendarzowy	Do 31 marca każdego roku	UG Ostrowice
4.	Usunięcie wyrobów zawierających azbest 2011 - 2032 Właściciele obiektów	2011-2032	Właściciele obiektów

5.	Udzielanie dotacji dla osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych	2011-2032	UG Ostrowice
6.	Pozyskiwanie funduszy na realizację Programu	2011-2032	UG Ostrowice
7.	Powołanie Komisji ds. monitoringu Programu	2011-2032	wójt
8.	Działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dot. postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania	2011-2032	UG Ostrowice
9.	Monitorowanie realizacji „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrowice”	corocznie	UG Ostrowice
10.	Przedstawienie Radzie Gminy w Ostrowicach sprawozdania z przebiegu realizacji Programu	Co 5 lat	wójt
11.	Aktualizacja Programu	Co 6 lat	UG Ostrowice

Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem. Według danych z 2011 roku transport i utylizacja 1 Mg to wydatek rządu 1 680 zł. Całkowity koszt usunięcia azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrowice szacowany jest na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji na kwotę ok. 1 569 456 zł. Wobec czego, przy założeniu realizacji Programu do roku 2032, roczny koszt kształtuje się na poziomie około 74 736 zł. Zakłada się, że przyjęcie niniejszego Programu w zakresie pomocy mieszkańcom Gminy Ostrowice w postaci dofinansowania demontażu, odbioru i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania Programu.

9. BIBLIOGRAFIA

1. „Informator o przepisach i procedurach dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest” – Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej; Departament Polityki Przemysłowej, Warszawa 2003 r.
2. „Ochrona przed Azbestem” – Halina Wojciechowska – Piskorska, Leszka Skuza, Gdańsk 2000 r.
3. „Materiały zawierające azbest – poradnik” – mgr Elżbieta Kazmierczak – Mierzyńska, doc. dr inż. Adam Niesłochowski; Warszawa 1997 r. - Instytut Techniki Budowlanej.
4. „Problemy zanieczyszczenia powietrza włóknami azbestu” – praca zespołowa pod redakcją doc. dr hab. med. Neonili Szeszeni – Dąbrowskiej; Warszawa 1993 r. - Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska.
5. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” – Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa maj 2002 r.
6. „Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest” – Instytut Gospodarki Odpadami w Katowicach, Katowice 2002 r.
7. „Zapobieganie ryzyku zawodowemu wynikającego z obecności azbestu w środowisku pracy” – Centralny Instytut Ochrony Pracy, kwiecień 2000 r.
8. „Aspekty zdrowotne związane z narażeniem na azbest” – Instytut medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu, kwiecień 2000 r.
9. „Jak postępować z wyrobami zawierającymi azbest” – mgr Władysław Czaja.

10. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1. Informacja o wyrobach zawierających azbest¹⁾ i miejscu ich wykorzystania

1. Miejsce, adres
2. Właściciel/zarządca/użytkownik*):
 - a) osoba prawna - nazwa, adres
 - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres
3. Tytuł własności
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
5. Ilość (m², tony)³⁾
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu:
 - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia wyrobu⁵⁾
 - b) całkowitego usunięcia niebezpiecznych materiałów i substancji
8. Inne istotne informacje o wyrobach⁶⁾

Data.....

.....
(podpis)

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, pomiar z natury).

4) Według "Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest" - załącznik nr 1 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest.

5) Na podstawie corocznego rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzenia na polski obszar celny.

6) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym terenu instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik nr 2. Informacja o wyrobach zawierających azbest¹⁾, których wykorzystywanie zostało zakończone.

1. Miejsce, adres
-
-
2. Właściciel/zarządca*):
- a) osoba prawna - nazwa, adres,.....
-
-
- b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres.....
-
-
3. Tytuł własności
-
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾
-
5. Ilość (m², tony)³⁾.....
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów
7. Planowane usunięcia wyrobów:
- a) sposób
- b) przez kogo
- c) termin
8. Inne istotne informacje⁴⁾.....
-

Data

.....
(podpis)

Objaśnienia:

*) Niepotrzebne skreślić.

1) Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.

2) Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier, tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

3) Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

4) Np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Załącznik nr 3. Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Miejsce/obiekt/ urządzenie budowlane /instalacja przemysłowa:

Adres miejsca/ obiektu/ urządzenia budowlanego/ instalacji przemysłowej:

Pomieszczenie:

Rodzaj/nazwa wyrobu 1)

Ilość wyrobów (m², tony) 2)

Grupa/Nr	Wyrób-rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I. Sposób zastosowania azbestu			
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem(torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem(ciężar obj.<1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10
II. Rodzaj azbestu			
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest 9np.krocidolit)		15
III Struktura powierzchni wyrobu z azbestem			
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo z niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV. Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem			
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V. Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem			
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych(na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI. Wykorzystanie pomieszczenia			

20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwale lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII. Usytuowanie wyrobu			
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wywietrzania pomieszczenia(kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny

Stopień pilności I

(wymiana lub naprawa wymagana bezzwłocznie) 65 i więcej punktów

Stopień pilności II

(ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku) powyżej 35 do 60 punktów

Stopień pilności III

(ponowna ocena w terminie do 5 lat) do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający (nazwisko i imię)

.....
Właściciel / Zarządca

data

.....
Adres

1) Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).

2) Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - § 7 wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.

3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.

4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik Nr 4
Wzór karty przekazania odpadu.

Wzór karty przekazania odpadu

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU		Nr karty ¹⁾	Rok kalendarzowy
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^{2,3)}	Transportujący odpad ^{2,4)}	Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ²⁾	
Adres ⁵⁾	Adres ^{5,6)}	Adres ⁵⁾	
Nr REGON ⁶⁾	Nr REGON ^{6,7)}	Nr REGON ⁶⁾	
Miejsce przeznaczenia odpadów ⁸⁾			
Rodzaj procesu przetwarzania, któremu powinien zostać poddany odpad ⁹⁾			
Wnoszę o wydanie dokumentu potwierdzającego odzysk i recykling ¹⁰⁾ TAK NIE ☐ ☐			
Kod odpadu ¹¹⁾		Rodzaj odpadu ¹¹⁾	
Data/miesiąc ^{12) 13)}	Masa przekazanych odpadów [Mg] ¹⁴⁾	Numer rejestracyjny pojazdu, przyczepy lub nacze ^{7,15)}	
Potwierdzam przekazanie odpadu data, pieczęć i podpis	Potwierdzam wykonanie usługi transportu ^{4,6)} data, pieczęć i podpis	Potwierdzam przejęcie odpadu data, pieczęć i podpis	

Objaśnienia:

- 1) Numer jest nadawany przez posiadacza odpadów, który przekazuje odpad.
- 2) Podać imię i nazwisko lub nazwę podmiotu.
- 3) W przypadku odpadów komunalnych do wypełnienia karty przekazania odpadu jest obowiązany przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- 4) Dotyczy przedsiębiorcy transportującego odpady, niebędącego posiadaczem odpadów, działającego na zlecenie innego posiadacza odpadów, który zlecił mu wykonanie usługi transportu odpadów.
- 5) Podać adres zamieszkania lub siedziby podmiotu.
- 6) O ile posiada.
- 7) W przypadku gdy odpad jest transportowany kolejno przez dwóch lub więcej prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów, w oznaczonych rubrykach należy podać wymagane dane i podpisy wszystkich transportujących odpad z zachowaniem kolejności transportowania odpadu.
- 8) Podać adres miejsca odbioru odpadu, pod który należy dostarczyć odpad, wskazany przez posiadacza odpadu transportującego odpady.
- 9) Dotyczy stacji demontażu w przypadku przekazywania odpadów powstałych w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Podać symbol R lub D. Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- 10) Dotyczy dokumentów wystawianych przez prowadzących odzysk lub recykling na podstawie ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607, z późn. zm.).
- 11) Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- 12) W przypadku odpadów niebezpiecznych podać datę przekazania odpadu.
- 13) Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego, za pośrednictwem tego samego transportującego odpady temu samemu posiadaczowi odpadów.
- 14) Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- 15) Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik Nr 5

Załącznik do rozporządzenia Dz.U.2010.249.1673

Wzór kart ewidencji odpadów

KARTA EWIDENCJI ODPADU¹⁾					Nr karty		Rok kalendarzowy			
Kod odpadu ²⁾										
Rodzaj odpadu ²⁾										
Procentowa zawartość PCB w odpadzie ³⁾										
Posiadacz odpadów ⁴⁾										
Adres posiadacza odpadów⁵⁾										
Województwo		Gmina		Miejscowość		Telefon służbowy		Faks służbowy		
Ulica			Nr domu		Nr lokalu		Kod pocztowy			
Miejsce prowadzenia działalności⁶⁾										
Województwo		Gmina		Miejscowość		Telefon służbowy		Faks służbowy		
Ulica			Nr domu		Nr lokalu		Kod pocztowy			
Działalność w zakresie:⁷⁾										
W ☐		Zb ☐		Od ☐		Un ☐		Ok ☐		
Miesi ąc	Masa wytworzo- nych odpadów [Mg] ^{8,9)}	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg] ^{8,10,11)}	Masa przyjętych odpadów [Mg] ⁸⁾	Nr kart przekazani a odpadu ¹²⁾	Gospodarowanie odpadami					Imię i nazwisko osoby sporządza jącej
					we własnym zakresie			Odpady przekazane		
					masa [Mg] ^{8,13)}	metoda odzysk u R ¹⁴⁾	metoda unieszko dli- wiania D ¹⁵⁾	masa [Mg] ⁸⁾	nr karty przekaza nia odpadu ¹⁶⁾	

Objaśnienia:

- ¹⁾ W przypadku wytwarzania, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji odpadu dla każdego miejsca prowadzenia działalności, z wyjątkiem usług, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 22 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. W przypadku odbierania odpadów komunalnych należy sporządzić osobno kartę dla każdej gminy, z terenu której odpady komunalne są odbierane. Nie dotyczy komunalnych osadów ściekowych stosowanych w celach, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, prowadzącego zakład przetwarzania, o którym mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o zużyтым sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495, z późn. zm.), w zakresie odpadów powstałych w wyniku demontażu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, oraz prowadzącego stację demontażu i prowadzącego punkt zbierania pojazdów, o których mowa w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202, z późn. zm.), w zakresie gospodarowania pojazdami wycofanymi z eksploatacji.
- ²⁾ Zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).
- ³⁾ Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania PCB.
- ⁴⁾ Podać imię i nazwisko lub nazwę posiadacza odpadów. W przypadku odbierania odpadów komunalnych posiadaczem obowiązany do wypełnienia karty ewidencji odpadu jest przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008, z późn. zm.), lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- ⁵⁾ Podać adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.
- ⁶⁾ Podać adres miejsca prowadzenia działalności. W przypadku posiadania decyzji na prowadzenie działalności na terenie całego kraju lub na określonym obszarze należy wskazać adres siedziby lub miejsca zamieszkania posiadacza odpadów. W przypadku przedsiębiorcy, który uzyskał zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, należy podać województwo i gminę.
- ⁷⁾ Zaznaczyć symbolem X właściwy kwadrat: W – wytwarzanie odpadów, Zb – zbieranie odpadów, Od – odzysk, Un – unieszkodliwianie odpadów, Ok – odbieranie odpadów komunalnych.
- ⁸⁾ Podać masę odpadów z dokładnością co najmniej do pierwszego miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne; co najmniej do trzeciego miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.
- ⁹⁾ Nie dotyczy odpadów komunalnych.
- ¹⁰⁾ Odpady komunalne w rozumieniu definicji zawartej w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- ¹¹⁾ Wypełnia przedsiębiorca, który uzyskał zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów od właścicieli nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, lub gminna jednostka organizacyjna, o której mowa w tej ustawie.
- ¹²⁾ Podać nr karty przekazania, na podstawie której odpad został przyjęty. W przypadku przywozu odpadów na terytorium kraju należy wpisać „Przywóz do RP”. W przypadku przyjmowania odpadów z innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu. W przypadku przyjmowania odpadów od posiadacza zwolnionego z obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów rubryka pozostaje niewypełniona.
- ¹³⁾ Podać masę odpadów zagospodarowanych we własnym zakresie.
- ¹⁴⁾ Symbole R określają procesy odzysku zgodnie z załącznikiem nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- ¹⁵⁾ Symbole D określają procesy unieszkodliwiania odpadów zgodnie z załącznikiem nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.
- ¹⁶⁾ Podać nr karty przekazania odpadu, którą został przekazany innemu posiadaczowi odpadów. W przypadku wywozu odpadów poza terytorium kraju należy wpisać „Wywóz poza RP”. W przypadku przekazania odpadów osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami do wykorzystania na własne potrzeby zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach należy wpisać „Przekazane os. fiz.”. W przypadku przekazywania do innego miejsca prowadzenia działalności danego posiadacza odpadów należy wskazać to miejsce, podając województwo, nazwę miejscowości, ulicę, nr domu i lokalu.

Załącznik nr 6

Wykaz firm posiadających zezwolenie Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu i unieszkodliwiania odpadów azbestowych na terenie województwa zachodniopomorskiego:

Decyzje administracyjne wydanych przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest wydane na podstawie art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (tekst jednolity: Dz.U.10.185.1243).			
Nazwa podmiotu	Adres	Znak decyzji	Data ważności
ABRA Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie	Ul. Letnia 12, 71-777 Szczecin	WRiOŚ/II/IB/7710/ 19-1/10	11 września 2020r.
Usługi Transportowo-Budowlane Bernard Baranowski	Glinna 4A, 74-106 Stare Czarnowo	WRiOŚ/II/IB/7710/ 35-1/10	13 stycznia 2020r.
BSC Ekopal sp. j.	Ul. Piotra i Pawła 9, 72- 015 Police	WRiOŚ/II/IB/7710/ 5-2/10	29 czerwca 2020r.
PPHU „Drop”	Ul. Szkolna 11, Kołowo, 74-106 Stare Czarnowo	WRiOŚ/II/IB/7710/ 11-1/10	12 lipca 2020r.
Pan Dariusz Michnowicz „ GATO”	Ul. Bema 4/6, 73-150 Łobez	WRiOŚ/II/IB/7710/ 14-1/10	10 sierpnia 2020r.
Usługi Budowlane „ GRUNT” – Piotr Pigulski	Ul. Struga 13/28, 73- 110 Stargard	WRiOŚ/II/IB/7710/ 7-1/10	13 maja 2020r.
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Usług i Produkcji Metalowej JOT- KA Józef Klimowicz	Ul. Blizińskiego 14, 71- 703 Szczecin	WRiOŚ/II/IB/7710/ 24-1/10	12 września 2020r.
Roboty Ogólnobudowlane Adam Łoszkowski” ul. Wiklinowa 5, 70-870 Szczecin	ul. Wiklinowa 5, 70-870 Szczecin	WRiOŚ/II/IB/7710/ 18-1/10	15 sierpnia 2020r.
Roman Pabisiak Zakład Ogólnobudowlany	Ul. Górna 7, 72-200 Nowogard	WRiOŚ/II/IB/7710/ 12-1/10	27 lipca 2020r.
Pan Piotr Sokołowski Zakład Ogólnobudowlany	Bonin 13/1, 73-200 Choszczno	WRiOŚ/II/IB/7710/ 15-1/10	15 sierpnia 2020r.
PROF-BUD Sp. z o.o.	Ul. Sarnia 43a, 71-777 Szczecin	WRiOŚ/II/IB/7710/ 22-1/10	9 września 2020r.
STALMET-PREMO Sp. z o.o.	Ul. Północna 8, 73-110 Stargard Szczeciński	WRiOŚ/II/IB/7710/ 26-1/10	5 października 2020r
Zakład Usług Budowlanych WOJAMR”	Ul. Heyki 19/22, 70- 642 Szczecin	WRiOŚ/II/IB/7710/ 21-1/10	7 września 2020r
ZIBEX- Zakład Remontowo-	Glewice 18c, 72-100	WRiOŚ/II/IB/7710/	13 lipca

Budowlany	Goleniów	10-2/10	2020r
LUMEN Sp. z o.o.	Ul. Piotra i Pawła 9, 72-015 Police	WRiOŚ/II/AS/7710 /3-9/10	29 czerwca 2020 r.
Ekologia Fair Play Plewko-Grzegorzyc s.c.	Ul. Mickiewicza 2, 74-400 Dębno	WRiOŚ/II/AS/7710 /8-3/10	17 czerwca 2020 r.
Konsorcjum Budowlane FART s.c	Stara Dobrzyca 11, 72-315 Resko	WRiOŚ/II/AS/7710 /10-2/10	07 czerwca 2020 r.
CALEX Sp. z o.o.	ul. Przyszłości 27B/14, 70-893 Szczecin	WRiOŚ/II/AS/7710 /11-2/10	17 czerwca 2020 r.
MULTI-TECH Dariusz Glinka	72-005 Przeclaw 66/5	WRiOŚ/II/AS/7710 /19-3/10	05 października 2020 r.
Zakład Ogólnobudowlany Dariusz Nowakowski	Ul. Podgórna 12/3, 73-155 Węgorzyno	WRiOŚ/II/AS/7710 /20-4/10	14 listopada 2020 r.
Usługi Budowlane Maciej Czarkowski	ul. Leśna 12, 72-514 Wiselka	WRiOŚ/II/AS/7710 /24-2/10	08 grudnia 2020 r.
STAN-FED Stanisław Fedorowicz	Ul. Kasprowicza 29, 72-320 Trzebiatów	WRiOŚ/II/AS/7710 /30-3/10	08 lutego 2021 r.
P.P.H.U. „SCHWEITZER” Anna Schweitzer	ul. Saperska 20/1, 72-344 Rewal	WRiOŚ- II.7243.4.3.2011.A S	22 marca 2021 r.
EKO-SERWIS Sp. z o.o.	ul. Piotra i Pawła 9 Police	WRiOŚ- II/AM/7710/3-1/10	30 listopada 2020 r.
Jbe Sp. z o.o.	Ul. Grunwaldzka 15 72-010 Police	WRiOŚ- II/AM/7710/10- 2/10	30 grudnia 2020 r.
REMECH Grupa Remontowo-Inwestycyjna	Ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police	WRiOŚ- II/AM/7710/11- 3/10	7 stycznia 2021 r.
Zakład Produkcyjno-Handlowo-Gastronomiczny „JUMAR” Julian Maruszewski	Ul. Długa 20, 72-006 Mierzyn	WRiOŚ- II.7243.3.2.2011.A M	4 marca 2021 r.
PPHU AGROSAD	Ul. Kard. Wyszyńskiego 26/1, 72-008 Police	WRiOŚ- II.7243.5.2.2011.A M	24 sierpnia 2020 r.
„TRANSTAD” S.C. T.Wołczycki W. Kościński	Ul. PCK 2b/6, Police	WRiOŚ- II.7243.12.2.2011.A M	8 kwietnia 2021 r.

„MALSERWIS” Sp. z o.o.	Ul. Jasionicka 5a, 72-010 Police	WRiOŚ-II.7243.13.2.2011.A M	15 kwietnia 2021 r.
Iwona Bednarz Przedsiębiorstwo Usługowo-Budowlane	Kłęby 47, 72-410 Golczewo	WRiOŚ-II.7243.9.2.2011.A S	20 kwietnia 2021 r.
Wilkocki Przedsiębiorstwo Budowlane Henryk Wilkocki	Ul. Spiska 22, 71-042 Szczecin	WRiOŚ-II.7243.4.2 011.WR	07 marca 2021 r.
Przedsiębiorstwo Usług Hydrotechnicznych Rusiecki	Ul. Szczawiowa 69A, 70-010 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/33/10	23 marca 2021 r.
SANBUD Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe	Ul. Bohaterów Warszawy 76/10, 74-300 Myślibórz	WRiOŚ-II- WR/7711/27/10	07 lutego 2021 r.
Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „SKOROBOGATY”	Ul. I Armii 10, 74-400 Dębno	WRiOŚ-II- WR/7711/26/10	31 sierpnia 2020 r.
HYDROTECH Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Jan Benon Stefański	Pl. Dziecka 12/5, 70-241 Szczecin	WRiOŚ-II.7243.9.2 011.WR	07 marca 2021 r.
Firma Ryszard Kaczanowski	Al. Wyzwolenia 25/8, 70-531 Szczecin	WRiOŚ-II.7243.7.2 011.WR	06 lutego 2021 r.
Zakład Usługowo-Produkcyjny Waldemar Skowroński	Ul. Wojska Polskiego 30, 74-400 Dębno	WRiOŚ-II- WR/7711/29/10	23 stycznia 2021 r.
TOMPOL Tomasz Francki	Ul. Szeroka 17, 71-211 Szczecin	WRiOŚ-II.7243.8.2 011.WR	27 lutego 2021 r.
HULLKON Tomasz Szczepanik	Ul. Światowida 9, 71-726 Szczecin (Działalność tylko na terenie Portu Szczecin przy ul. Światowida 9, 71-726 Szczecin)	WRiOŚ-II- WR/7711/6/10	31 maja 2020 r.
MINEX – BUDOWNICTWO I WYBURZENIA	Ul. Gdańska 16, 70-661 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/21/10	21 października 2020 r.
OPTIMA GROUP Sp. z o.o.	Ul. Smolańska 3, 70-026 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/10/10	31 lipca 2020 r.
AUTO-MET HURKAŁA SP. J.	Ul. Gdańska 12B, 70-661 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/9/10	25 lipca 2020 r.
Zakład Wielobranżowy Usług Budowlanych „FASADA” Sp. z o.o.	Ul. Kotwiczna 9, 70-673 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/8/10	31 lipca 2020 r.
SAN-BUD Andrzej Sankowski	Żeliszewo 24, 73-210 Recz	WRiOŚ-II- WR/7711/4/10	20 lipca 2020 r.
R.ED FIRMA HANDLOWA Edmund Alfons Rosik	Ul. Maciejowicka 19/1, 70-786 Szczecin	WRiOŚ-II- WR/7711/34/10	21 października 2020 r.
Przedsiębiorstwo Usług	Ul. Szczawiowa 69A,	WRiOŚ-II-	23 marca

Hydrotechnicznych Rusiecki	70-010 Szczecin	WR/7711/33/10	2021 r.
J.ROSIEK & D.SOBCZYŃSKI s.c. Zakład Usług Inżynieryjno-Budowlanych	Ul. Lubelska 30, 71-043 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.18.2011.WR	14 marca 2021 r.
Przedsiębiorstwo Eksploatacji Urządzeń Komunalnych „PEUK” Sp. z o.o.	Ul. Ku Słońcu 125, 71-080 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.17.2011.WR	31 grudnia 2020 r.
SPEC-MIN Sp. z o.o.	Ul. Wrzesińska 32, 70-835 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.4.2011.WR	17 kwietnia 2021 r.
KONBUD Sp. z o.o. sp. k.	Ul. Szymanowskiego 6/3, 71-416 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.12.2011.WR	28 kwietnia 2021 r.
Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego „EDBUD” Korzeniowski Edward	Ul. Piaseczna 1, 74-400 Dębno	WRiOŚ-II-WR/7711/28/10	26 kwietnia 2021 r.
INFRA-PORT Sp. z o.o.	Ul. Bytomska 3/6, 70-603 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.1.2011.WR Tylko powiaty: Szczecin, Świnoujście, policki, goleniowski, stargardzki, pyrzycki.	28 kwietnia 2021 r.
CZYŚCIOCH Jerzy Ładniak	Ul. Brązowa 67/6, 71-781 Szczecin	WRiOŚ.II.7243.14.2011.WR	26 kwietnia 2021 r.
„MALDROBUD” Wiesława Malinowicz, Edward Malinowicz Sp. J.	Ul. Królewiecka 43, 74-300 Myślibórz	WRiOŚ-II-WR/7711/35/10	26 kwietnia 2021 r.
Zakład Remontowo-Budowlany P. Jemiolo, B. Pycel	Ul. Czarnogórska 13, Szczecin	WOŚ.II.7243.3.2.2011.IB	24 maja 2021 r.
Spółka Transportowo-Handlowa „IKAR” s.c.	Kruszwin 7, 74-300 Myślibórz	WOŚ.II.7243.24.2011.WR	23 czerwca 2021 r.

Stan na dzień 30.06.2011 r.